Lietas arhīva Nr. A42-00115-23/9
ECLI:LV:ADRJRIT:2023:1031.A420245821.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2023.gada 31.oktobrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Lolita Andersone,

piedaloties pieteicēju SIA "Tirdzniecības komplekss "Buļļi"" un SIA "Buļļu inženiertīkli" amatpersonai /pers. A/, pieteicēju pārstāvei zvērinātai advokātei Sandrai Gorbenko, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts zemes dienesta pilnvarotajai pārstāvei /pers. B/ un trešo personu SIA "INKOMERC NOLIKTAVAS" un AS "UNISTOCK" pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Andrejam Studentam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pamatojoties uz pieteicēju SIA „Tirdzniecības noliktavu komplekss „Buļļi"" un SIA „Buļļu inženiertīkli" pieteikumu par pienākuma uzlikšanu dienestam dzēst Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā inženierbūves ar kadastra apzīmējumu /numurs A/reģistrāciju uz SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" vārda un inženierbūves ar kadastra apzīmējumu /numurs B/reģistrāciju uz AS „UNISTOCK" vārda.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējas SIA „Tirdzniecības noliktavu komplekss „Buļļi"" un SIA „Buļļu inženiertīkli" vairākkārt vērsās Valsts zemes dienestā (turpmāk arī – dienests), lūdzot labot Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk arī – kadastrs) datus par inženierbūvi – „Notekūdeņu kolektors" – ar kadastra apzīmējumu /numurs A/(turpmāk – būve 003), kas reģistrēta uz SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" vārda zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs C/ 82,98 m garumā un inženierbūvi – „Notekūdeņu kolektors" – ar kadastra apzīmējumu /numurs B/(turpmāk – būve 006), kas reģistrēta uz AS „UNISTOCK" (līdz 2018.gada 28.augusta reorganizācijai SIA „ZIEMEĻU KRONIS") vārda zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu/numurs D/ 130,37 m garumā.

[2] Dienesta ģenerāldirektore 2021.gada 19.februāra vēstulē Nr.2-06/131 un 31.marta vēstulē Nr.2-06/294, atteikumu izpildīt pieteicēju lūgumu, pamato ar turpmāk minētiem argumentiem.

[2.1] No kadastra telpiskajos datos (kadastra kartē) attēlotās informācijas redzams, ka būves 003 un 006 zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs C/ un zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs D/ daļēji pārklājas ar inženierbūvi – „Lietus kanalizācijas tīklu cauruļvadi" – ar kadastra apzīmējumu /numurs E/(turpmāk – būve 014), kas reģistrēta uz pieteicēju vārda. Taču, pārbaudot Inženierbūvju datu deklarācijās (turpmāk – deklarācija) norādīto informāciju, konstatējams, ka atšķiras minēto būvju diametri. Pie šādiem apstākļiem secināms, ka visas trīs būves ir dažādas, ar dažādiem apjoma (diametra) rādītājiem un nosaukumiem.

[2.2] Lai arī pirmšķietami no kadastra telpiskajiem datiem izskatās, ka būve 003 un būve 006 ir daļa no būves 014, tomēr tā nav, jo tās reģistrētas kā atsevišķas inženierbūves un apvidū, iespējams, atrodas (izvietojas) ļoti tuvu viena otrai. Dienestam, ņemot vērā Ministru kabineta 2012.gada 10.janvāra noteikumu Nr. 48 „Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.48) 96.punktu, nav iespējams pārbaudīt katras konkrētās būves izvietojumu, tādēļ dienestam bija jāizmanto tikai deklarācijās norādītie dati. Dienestam nav pamata izslēgt iespējamu faktu, ka strīdus būvju izvietojums zemes vienībās var būt arī vertikālā līmenī tā, ka viena būve atrodas virs otras (perpendikulāri zemes vienības plaknei).

[2.3] Ministru kabineta 2012. gada 10. aprīļa noteikumu Nr. 263 „Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr. 263) 1.pielikumā (deklarācijas veidlapa) deklarācijas iesniedzējs ar parakstu apliecina, ka deklarācijā norādītā informācija ir pilnīga un patiesa. Ja norādītā informācija ir savstarpēji pretrunīga vai deklarācijai par inženierbūves reģistrāciju nav pievienoti noteikumu Nr. 263 29.punktā minētie dokumenti, dienests atbilstoši šo noteikumu 5.2. apakšpunktam norādītos datus pārbauda, apsekojot inženierbūvi apvidū. Tomēr ne vienmēr minētā prasība ir izpildāma, jo var būt izņēmuma gadījumi, kad inženierbūves apsekošana nav iespējama bez konstrukciju atsegšanas (noteikumu Nr. 48 96. punkts). Līdz ar to dienestam ir tiesības paļauties uz deklarācijā norādīto informāciju, kuru ar parakstu ir apliecinājis deklarācijas iesniedzējs.

[2.4] Ievērojot minēto, kā arī to, ka būve 003 un būve 006 kadastra telpiskajos datos attēlotas un teksta datos reģistrētas atbilstoši deklarācijās, tai skaitā grafiskajos pielikumos, norādītajai informācijai, dienestam nav tiesiska pamata veikt minēto būvju datu labošanu. Ja pieteicējām ir pretenzijas

par deklarācijās norādītās informācijas patiesumu, tām ir tiesības vērsties pie kadastrā reģistrēto strīdus būvju tiesiskajiem valdītājiem vai lietotājiem ar lūgumu iesniegt dienestā precizētas deklarācijas.

[3] Administratīvais process iestādē noslēdzās ar dienesta ģenerāldirektores 2021.gada 29.jūnija vēstuli Nr.2-06/575, kurā norādīts, ka iesniegumu saturs ir līdzīgs dienestā iepriekš saņemtiem iesniegumiem, pieteicējas vērsušās dienestā ar satura ziņā tādu pašu lūgumu, kāds tika izteikts iepriekš iesniegumos. Dienests jau ir sniedzis pieteicējām atbildi uz iepriekš iesniegumos norādīto pēc būtības. Ņemot vērā, ka faktiskie un tiesiskie apstākļi nav mainījušies, dienests uztur minētajās atbildes vēstulēs ietverto argumentāciju un lietderības apsvērumu dēļ atkārtoti to neizklāsta. Savukārt reģionālā nodaļa pamatoti norādīja, ka pieteicējām jau iepriekš ir sniegtas atbildes pēc būtības, līdz ar to atkārtoti skaidrojumu nesniedza.

[4] Pieteicējas vērsās tiesā ar pieteikumu par pienākuma uzlikšanu dienestam dzēst kadastrā būves 003 reģistrāciju uz SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" vārda un būves 006 reģistrāciju uz AS „UNISTOCK" vārda. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[4.1] Saskaņā ar tehniskajām normām būves 014 parametri mainās dažādos tās gabalos. Piemēram, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu/numurs C/ viena atzara cauruļvada diametrs palielinās no 200 mm sākumā līdz 250 mm, 300 mm un 400 mm. Otra atzara cauruļvada diametrs zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs D/ sākumā ir 200 mm, bet pēc tam 300 mm. Tālāk abi cauruļvada atzari savienojas vienā kolektorā, kas atrodas zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs F/ un kura diametrs sākotnēji ir 750 mm, bet pēc tam 1000 mm. Pēc tam norādītais pieteicēju kolektors pievienojas pilsētas kolektoram ar diametru 1500 mm. Visi šie dati pie būves 014 reģistrēšanas kadastrā (pasūtījums Nr.576709) tika norādīti gan deklarācijā, gan arī grafiskajā pielikumā.

[4.2] Normatīvie akti nepieļauj viena un tā paša objekta reģistrēšanu kadastrā uz dažādām personām, katrai no tām nosakot tiesiskā valdītāja statusu. Tāpat nav iespējams reģistrēt personu kā inženierbūves lietotāju gadījumā, ja šai inženierbūvei ir jau reģistrēts tiesiskais valdītājs, kurš nav devis savu piekrišanu šādai reģistrācijai.

[4.3] Reģistrējot kadastrā pieteicējām piederošās būves 014 daļu uz trešo personu SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" un AS „UNISTOCK" vārda, tika pārkāpti noteikumi Nr.263, jo netika iesniegti 29.punktā noteiktie dokumenti, tajā skaitā 29.1.3.punktā paredzētā būvvaldē akceptētā būvniecības dokumentācija, kurā iekļautā inženierbūve ir identificējama ar deklarējamo inženierbūvi, par kuru ierosināta reģistrācija. Netika ņemts vērā, ka dienestā pieteicējas bija iesniegušas visus nepieciešamos dokumentus.

[4.4] Nav tiesiska pamatojuma dienesta norādītajam, ka galvenais dokuments inženierbūves reģistrēšanai kadastrā ir iesniedzēja deklarācija, bet nevis dokumenti, kas norādīti noteikumu Nr.263 29.punktā.

[4.5] Dienests, norādot, ka pretenziju gadījumā pieteicējas var vērsties pie kadastrā reģistrēto strīdus būvju tiesiskajiem valdītājiem vai lietotājiem ar lūgumu iesniegt precizētas deklarācijas, faktiski mēģina savus pienākumus pārlikt uz pieteicējām, jo tieši dienesta pienākums ir izpildīt normatīvo aktu prasības un risināt strīdus, kas rodas nepamatotas reģistrācijas gadījumā.

[5] Paskaidrojumā tiesai dienests norāda, ka prasību neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz dienesta atbildes vēstulēs norādīto argumentāciju. Papildus paskaidro turpmāk minēto.

[5.1] Deklarācijās strīdus būves atšķiras pēc izmēriem, proti, būve 003 diametrā 200 mm, būve 006 diametrā 300 mm, savukārt būve 014 diametrā 1000 mm. Strīdus būvēm deklarācijās ir norādīti arī dažādi nosaukumi, proti, būve 014 deklarēta kā „Lietus ūdens kanalizācijas cauruļvadi", savukārt būve 003 un būve 006 deklarēta kā „Notekūdeņu kolektors". Būve 003 kadastrā ir reģistrēta 2015.gada 8.decembrī un būve 006 kadastrā reģistrēta 2015.gada 31.septembrī, proti, vēl pirms būves 014 reģistrācijas kadastrā 2019.gada 2. septembrī. Minētās trīs inženierbūves kadastrā ir reģistrētas kā atsevišķas inženierbūves, pamatojoties uz iesniegtajām deklarācijām.

[5.2] Noteikumu Nr.263 29.2.apakšpunkts nenosaka, ka deklarācijai būtu obligāti jāpievieno visi 29.1.1., 29.1.2., 29.1.3.apakšpunktā uzskaitīte dokumenti, bet gan ir jāpievieno kāds no tiem, ja tas ir ierosinātāja rīcībā. Piemēram, iesniedzot vienu no likumā „Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" noteiktajiem dokumentiem, kas apliecina būves tiesisku iegūšanu (29.1.1. apakšpunkts), ierosinātājs var nepievienot noteikumu Nr.263 29.1.3.apakšpunktā noteikto būvvaldē akceptētu būvniecības dokumentāciju, kurā iekļautā inženierbūve ir identificējama ar būvi, par kuru ierosināta reģistrācija, ja šā dokumentācija nav ierosinātāja rīcībā. Inženierbūves datu reģistrācija kadastrā tiek veikta, pamatojoties uz deklarācijā norādītajām ziņām, nevis no būvniecības dokumenta, piemēram, būvprojekta. Līdz ar to deklarācija ir pamata dokuments, lai reģistrētu inženierbūvi kadastrā.

[5.3] Dienesta kompetencē neietilpst risināt privāttiesiskus strīdus, ja tādi ir, saistībā par inženierbūvju piederību. Dienestam ir tiesības atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam vērtēt vien tam iesniegto dokumentu saturu un konstatēt, vai iesniegtie dokumenti ir pietiekami datu aktualizācijai vai reģistrācijai kadastrā.

[6] Lietā pieaicinātās trešās personas SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" un AS „UNISTOCK" rakstveida paskaidrojumā pieteikumu uzskata par nepamatotu un lūdz to noraidīt, kā arī pievienojas dienesta sniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem. Papildus norāda šādus apsvērumus.

[6.1] Pieteicējas savu argumentu pamatošanai nav iesniegušas pierādījumus lietā. Pieteicēju deklarētie inženiertīkli ir reģistrēti atbilstoši viņu iesniegtajai deklarācijai, līdz ar to nav saskatāmas pieteicēju subjektīvās tiesības pieprasīt labot kļūdu kadastrā.

[6.2] Uz trešo personu vārda kadastrā reģistrētie inženiertīkli ir reģistrēti tiesiski. Trešās personas pieļauj, ka pieteicējas ir kļūdījušās un nepamatoti atzinušas, ka uz trešo personu vārda ir reģistrēti pieteicēju inženiertīkli.

[6.3] Trešās personas vērš uzmanību, ka pieteicējas lūdz dzēst datus par būvi 006 visā tās garumā, neskatoties uz to, ka tam nav nekāda pamata, jo no pieteikuma izriet, strīds nav par visu inženierbūvi, bet tikai par tās daļu.

[7] Tiesā saņemti pieteicēju papildus paskaidrojumi, kuros norādīts turpmāk minētais.

[7.1] Dienests ir pareizi norādījis, ka pieteicēju un trešo personu deklarācijās ir norādīti dažādi cauruļvadu diametri. Tomēr dienests nav ņēmis vērā to, ka uz pieteicēju vārda reģistrētā kanalizācija ir pašteces un tās diametrs no cauruļvada sākuma līdz pat savienojuma vietai ar pilsētas kolektoru vairākas reizes palielinās. Taču deklarācijā noteiktajā kārtībā netiek norādīti visi diametri, bet gan tikai lielākais.

[7.2] Tas, ka kadastrā reģistrētajām būvēm uz pieteicēju un trešo personu vārda ir dažādi nosaukumi, ir izskaidrojams ar to, ka trešās personas deklarācijas nepareizi norādījušas būvju nosaukumus. Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1620 objekta ar kodu 22230103, kurš norādīts visās trīs deklarācijās, nosaukums ir keramikas vai plastmasas kanalizācijas cauruļvadi. Nosaukums „kolektors" ir tikai objektiem ar kodu 22230102, kādi trešajām personām nav reģistrēti.

[7.3] Nav pamatots dienesta viedoklis, ka cauruļvadi var atrasties viens virs otra. Spēkā esošie normatīvie akti – Aizsargjoslu likums, Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 223-15 „Kanalizācijas būves", Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumi Nr. 574 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 008-14 „Inženiertīklu izvietojums" – un citi normatīvie akti viennozīmīgi nosaka minimālos horizontālos attālumus starp cauruļvadiem neatkarīgi no to izvietošanas dziļuma.

[7.4] Visu lietus kanalizācijas cauruļvadi beigās tiek pieslēgti pilsētas lietus kanalizācijas kolektoram ar lielu diametru. Pieteicēju lietus kanalizācija zemes gabalu ar kadastra apzīmējumiem /numurs F/ un /numurs G/ robežā ir pieslēgta pilsētas kolektoram (2 x d=T500 mm). Nav saprotams, kādā veidā lietus ūdeņi tiek novadīti pilsētas kolektorā no būvēm 003 un 006. Minēto būvju pieslēgšanu pieteicēju lietus kanalizācijas sistēmai pieteicējas nav atļāvušas. Turklāt Latvijas būvnormatīvs LBN 223-15 noteic, ka visa cauruļvada garumā tajā ir jāizveido skatakas un lietus ūdens uztveršanas akas, bez kurām sistēma nevar funkcionēt. Konkrētajā gadījumā skatakas ir tikai pieteicēju sistēmai, tāpēc nav saprotams, kā var funkcionēt citi, it kā dziļāk esoši kanalizācijas tīkli.

[7.5] Dienests noklusē svarīgu faktu. Ar savu 2019. gada 5. septembra vēstuli Nr. 2?06?R/846 dienests apstiprināja, ka būves 014 (lietus kanalizācijas tīklu cauruļvadi, garums 636 m) tiesiskie valdītāji ir abas pieteicējas, katra 1/2 domājamās daļas apmērā. Nesaprotamu iemeslu dēļ šajā lietā apskatāmā lietus kanalizācija, proti, būve 014 uz pieteicēju vārda ir reģistrēta tikai kadastra teksta daļā. Pārkāpjot normatīvo aktu prasības, datu grafiskajā daļā (kadastra kartē) pieteicēju būve vispār nav attēlota.

[7.6] Noteikumu Nr.263 32.punkts skaidri noteic, ka personu var reģistrēt kā būves tiesisko valdītāju tikai un vienīgi gadījumā, ja ir iesniegti noteikumu 29.1.1., 29.1.2. vai 29.1.3.apakšpunktā noteiktie dokumenti. Līdz ar to noteikumi nepieļauj objekta reģistrēšanu tikai uz iesniegtās deklarācijas pamata.

[7.7] AS „UNISTOCK" uz sava vārda reģistrējot kadastrā pieteicēju lietus kanalizācijas daļu, savai deklarācijai bez grafiskā pielikuma bija pievienojusi tikai 1970.gada 31.decembra pieņemšanas ekspluatācijā aktu un Latgiprotorga projektu 62-165. Minētais akts apstiprina tikai noliktavas ēkas, kas šobrīd pieder AS „UNISTOCK", pieņemšanu ekspluatācijā. Minētā kompleksa sastāvā, kā tas norādīts minētā akta 1.punktā, nav norādīta lietus kanalizācijas sistēma. Tāpat lietus kanalizācijas sistēma nav pieminēta arī akta pielikumā „Objektu, kas tiek nodoti kopā ar bāzes „Latkultorg" noliktavu, saraksts". Lietā iesniegtajā projektā sadaļā „Piezīmes" norādīts „Notekūdeņu novadīšana no projektējamās noliktavas sadzīves telpām tiek projektēta bāzes kompleksa saimniecības-fekāliju kanalizācijā (skat. projekta Nr. 52-165 lapu BK-4)". Norādītais projekta risinājums viennozīmīgi apstiprina, ka saimniecības-fekāliju un lietus kanalizācija funkcionēja šajā teritorijā jau pirms bāzes „Latkultorg" noliktavas būvniecības.

[7.8] Lietus kanalizācijas sistēma, kas reģistrēta uz pieteicēju vārda un daļēji atrodas zemes gabalā /adrese A/, nodota ekspluatācijā 1969.gada 30.decembrī. Šā iemesla dēļ AS „UNISTOCK" deklarācijā nepamatoti norādīts ekspluatācijā nodošanas 1970.gads. Tādējādi AS „UNISTOCK" vispār nav iesnieguši dienestam dokumentus, kas noteikti noteikumu Nr. 263 29.1.1., 29.1.2. vai 29.1.3.apakšpunktā.

[7.9] SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" savai deklarācijai bez grafiskā pielikuma pievieno tikai Latgiprotorg projektu 66-23, kas ap liecina tikai noliktavas ēkas, kas šobrīd tai pieder, nodošanu ekspluatācijā 1969.gadā. Minētais dokuments neapliecina atsevišķi uzbūvētas ārējās lietus kanalizācijas sistēmas piederību sabiedrībai. Pieteicējas vērš tiesas uzmanību uz to, ka visas saimniecības-fekāliju un lietus kanalizācijas sistēmas bāzes kompleksa teritorijā tika nodotas ekspluatācijā 1969. gada 30. decembrī un tika ekspluatētas jau pirms noliktavas „Sojuzinventarj" būvniecības uzsākšanas. Šo faktu apliecina arī tas, ka, piemēram, sadaļā „Kanalizācija" norādīts, ka notekūdeņi tiek novadīti bāzes kompleksa saimniecības-kanalizācijas sistēmā /adrese B/ un ka no projektējamās noliktavas tiek paredzēts viens kanalizācijas izvads.

[7.10] Trešās personas uzskata, ka pieteicējas nav iesniegušas nevienu dokumentu, kas apliecinātu prasījumu pamatotību. Tajā pašā laikā trešās personas apgalvo, ka viņu tiesības reģistrētas likumīgi, pamatojoties uz viņu deklarācijām. Lietas materiālos ir pieteicēju deklarācija, kas pamato pieteicēju kā tiesisko valdītāju reģistrāciju kadastrā uz būvi 014. Līdz ar to, sekojot dienesta un trešo personu loģikai, pieteicējām nekādi citi pierādījumi vispār nebūtu jāiesniedz.

[7.11] Galvenais dokuments, pamatojoties uz kuru pieteicējas kā pazemes inženierkomunikāciju tīklu, tai skaitā lietus kanalizācijas tiesiskais valdītājs tika reģistrētas kadastrā, bija dienesta 2016. gada 16. septembra lēmums Nr.2-10/60, kas kļuva neapstrīdams pēc ilgstošas tiesvedības. Pieteicējas norādījušas uz vairākiem dokumentiem, kas tika iesniegti dienestā, noformējot pasūtījumu pieteicēju būvju reģistrēšanai un arī sekojošajās

tiesvedības.

[8] Tiesā saņemti dienesta papildu paskaidrojumi. Dienests norāda sekojošo.

[8.1] Pieteicējas nav pierādījušas savu argumentu pamatotību par to, ka būves 003 un 006 būtu daļas no pieteicēju tiesiskajā valdījumā reģistrētas būves 014. Pieteicējas norāda vien vispārīgus apgalvojums (pieņēmumus), nesniedzot tam nekādu tiesiski pamatotu argumentāciju. Dienests jau iepriekš paskaidrojis tiesai, ka būves 003, 006 un 014 ir dažādas inženierbūves ar dažādiem apjoma (diametra) rādītājiem un nosaukumiem.

[8.2] Deklarācijas iesniedzējs ar parakstu apliecina, ka deklarācijā norādītā informācija ir pilnīga un patiesa. Līdz ar to inženierbūves datu deklarācijas iesniedzējs pats ir atbildīgs par deklarācijā norādītās informācijas patiesumu, savukārt dienestam ir tiesības paļauties uz deklarācijā norādīto informāciju. Turklāt jāņem vērā, ka atbilstoši noteikumu Nr.48 96. punktam inženierbūves pazemes vai zemūdens daļas neuzmēra, ja tas nav iespējams bez konstrukciju atsegšanas, no kā izriet, ka dienestam nav iespējams veikt pazemes inženierbūvju apsekošanu.

[8.3] Pieteicējām nav subjektīvo tiesību lūgt dzēst kadastrā trešo personu tiesiskā valdījuma tiesības uz būvēm 003 un 006, jo pieteicējas nav šo inženierbūvju tiesiskās valdītājas un nevar lūgt trešo personu vārdā labot datus par viņu deklarēto inženierbūvi. Minētais ir atbilstošs Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 24. panta pirmās daļas 12. punktam, kurš noteic, ka nekustamā īpašuma objekta noteikšanu ierosina persona, kura lieto inženierbūvi un iesniedz inženierbūves datu deklarāciju, ja inženierbūvei nav reģistrēts īpašnieks vai tiesiskais valdītājs. Ja pastāv strīds par īpašuma tiesībām (inženierbūvju piederību) tad strīds ir jārisina civiltiesiskā kārtībā, ne administratīvā procesa ietvaros.

[9] Tiesā saņemti pieteicēju iebildumi par dienesta papildu paskaidrojumiem, norādot, ka dienesta rīcībā ir dokumenti, kas viennozīmīgi apliecina pieteicēju īpašuma tiesības. Turpretim trešās personas nav iesniegušas nevienu normatīvajos aktos noteikto dokumentu, kas apliecinātu viņu tiesības tikt reģistrētām kā tiesiskajām valdītājām. Šādā situācijā pieteicējām ir subjektīvās tiesības apstrīdēt šo reģistrāciju. Vadoties no loģikas, kad jebkura persona var reģistrēties kadastrā kā tiesiskā valdītāja, neiesniedzot nevienu nepieciešamo dokumentu, bet faktiskajam īpašniekam būtu jāiet uz tiesu ar īpašuma prasību, tāds risinājums nav tiesisks, samērīgs un saprātīgs, bet vairāk izskatās pēc iestādes vēlmes prettiesiski atbalstīt trešo personu nepamatotās intereses.

[10] Tiesas sēdē pieteicēju pārstāvji pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā un pieteikuma papildinājumos norādītajiem argumentiem.

Tiesas sēdē dienesta pārstāve pieteikumu neatzina, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.
Tiesas sēdē trešo personu pārstāvis, pamatojoties rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem, lūdza tiesu pieteikumu noraidīt.

Motīvu daļa

[11] Lietā ir strīds par datu labošanas nepieciešamību kadastrā, dzēšot būvi 003 no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs C/, kas reģistrēta kadastrā uz trešās personas SIA ,,INKOMERC NOLIKTAVAS " vārda un dzēšot būvi 006 no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs D/, kas reģistrēta kadastrā uz trešās personas AS ,,UNISTOCK" (līdz 2018.gada 28.augusta reorganizācijai SIA ,,Ziemeļu kronis") vārda.

[12] Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 93.pantu, ja dienests konstatējis kadastra datu neatbilstību dokumentiem, uz kuru pamata kadastra dati reģistrēti vai aktualizēti, tas normatīvajos aktos noteiktajā termiņā izlabo kļūdainos kadastra datus, tos aktualizējot, un sedz ar to saistītos izdevumus.
Tātad, lai kadastrā labotu datus par strīdus būvēm 003 un 006, ir jākonstatē, ka kadastrā reģistrētie dati neatbilst dokumentiem, uz kuru pamata tie reģistrēti.

[13] Ministru kabineta 2011.gada 20.decembra noteikumu Nr.971 ,,Valsts zemes dienesta nolikums" 2.1.apakšpunkts noteic, ka dienesta funkcijās ietilpst nodrošināt Nekustamā īpašuma valsts kadastra darbību.
Saskaņā ar šo noteikumu 3.1.apakšpunktu, lai nodrošinātu funkciju izpildi, dienestam ir uzdevums reģistrēt un aktualizēt kadastrā nekustamo īpašumu kā īpašuma objektu kopumu, zemes vienību, būvi, telpu grupu, zemes vienības daļu un to raksturojošo tekstu un telpiskos datus.
Inženierbūvju reģistrācijas kārtību kadastrā noteic noteikumi Nr.263. Šo noteikumu 2.punkts paredz, ka kadastra objekta reģistrāciju vai kadastra datu aktualizāciju ierosina Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 24.pantā minētā persona, iesniedzot iesniegumu dienesta struktūrvienībā un pievienojot normatīvajos aktos noteiktos dokumentus.
Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 24.panta pirmās daļas 12.punktu nekustamā īpašuma objekta noteikšanu ierosina persona, kura lieto inženierbūvi un iesniedz inženierbūves datu deklarāciju, ja inženierbūvei nav reģistrēts īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.
Atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā" 19.panta pirmās daļas 3.punktam inženierbūves ir lineāras inženierbūves, kas kā patstāvīgi objekti nav ierakstāmas zemesgrāmatā.
No minētajām tiesību normām izriet dienesta pienākums nodrošināt kadastra darbību, reģistrēt un aktualizēt kadastrā aktuālo informāciju atbilstoši iesniegtajiem dokumentiem.

[14] Atbilstoši noteikumu Nr.263 29.2.apakšpunktam, lai kadastrā reģistrētu inženierbūvi, ierosinātājs iesniedz inženierbūves datu deklarāciju (noteikumu 1.pielikums), pievienojot grafisko pielikumu un šo noteikumu 29.1.1., 29.1.2. vai 29.1.3.apakšpunktā minēto dokumentu. Minēto noteikumu 29.1.1.apakšpunkts paredz iesniegt vienu no likumā ,,Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" noteiktajiem dokumentiem, kas apliecina būves vai telpu grupas tiesisku iegūšanu.
Tādējādi inženierbūves reģistrācijai jāiesniedz tās datu deklarācija ar grafisko pielikumu, kurā attēlota inženierbūve. Papildus jāiesniedz dokumenti,

kas apliecina inženierbūves tiesisku iegūšanu.

[15] Pieteicējas būves 014 reģistrācijai iesniegušas 2016.gada 16.septembra deklarāciju (*lietas 1.sējuma 66.-68.lapa*). Tās grafiskajā pielikumā attēlota būve 014 kopā 636 metru garumā, kuras daļa tostarp šķērso un atrodas arī abu trešo personu zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu/numurs C/ un /numurs D/.

Lietā ir arī pievienoti dokumenti, kas apliecina, ka pieteicējas ir tiesiski ieguvušas būvi 014. Proti, lietā ir Pirkuma līgums (*lietas 1.sējuma 172.-175.lapa*), ar kuru bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Privatizācijas aģentūra" pārdod /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ maksātnespējīgā likvidējamā valsts uzņēmuma „Lattekstils" mantas kopumu saskaņā ar līguma pielikumu Nr.1. Pirkuma līguma pielikumā Nr.1 norādīts, ka pamatlīdzekļos ietilpst citstarp iekšējā lietus kanalizācija, ekspluatācijā kopš 1970.gada, kopējais garums 976 metri, divas atsevišķas līnijas 100 – 300 milimetru diametrā. Ar Dāvinājuma līgumu (*lietas 1.sējuma 176.-177.lapa*; vienošanās par grozījumiem Dāvinājuma līgumā – *lietas 1.sējuma 179.-180.lapa*) visa uz Pirkuma līguma pamata iegūtā manta, tostarp iekšējā lietus kanalizācija (sk. *lietas 1.sējuma 173.lapas otra puse*), dāvināta SIA „DI TA" (šobrīd – SIA „Tirdzniecības noliktavu komplekss „Bulļi"").

Tiesa ņem vērā, ka atbilstoši minētajiem dokumentiem, divu atsevišķu lietus kanalizācijas līniju kopējais garums ir 976 metri. Savukārt ar dienesta 2016.gada 16.septembra lēmumu Nr.2-10/60, kura tiesiskumu jau ir izvērtējusi Administratīvā apgabaltiesa lietā Nr.A420316116, kadastrā pieteicējām valdījumā tika atsevišķi reģistrēta viena no lietus kanalizācijas tīklu līnijām 340 metru garumā ar kadastra apzīmējumu /numurs H/**.** Tātad atlikušais – otras lietus kanalizācijas līnijas – garums ir 636 metri (976 – 340 = 636), kas atbilst šajā lietā deklarācijā norādītajam lietus kanalizācijas līnijas garumam.

Respektīvi, pieteicējas ir tiesiski ieguvušas būvi 014 (iekšējo lietus kanalizāciju) uz Dāvinājuma līguma pamata no personām, kuras savukārt to ieguva no valsts uz Pirkuma līguma pamata.

Līdz ar to tiesa turpmāk pārbaudīs, vai kadastrā reģistrēto būvju 003 un 006 dati atbilst dienesta rīcībā esošajiem dokumentiem, uz kuru pamata tās tika reģistrētas uz SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" un AS „UNISTOCK" kā tiesiskā valdītāja vārda.

[16] Būves 003 reģistrācijai SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS " iesniegusi 2015.gada 24.augusta deklarāciju (*lietas 1.sējuma 63.-65.lapa*). Tās grafiskajā pielikumā attēlota būve 003 kopā 82,98 metru garumā, kura atrodas uz SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS " īpašumā esošas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs C/.

Papildus tika iesniegts „Latgiprotorg" projekts 66-23 (*lietas 2.sējuma 19.-24.lapa*), kura paskaidrojuma rakstā norādīts, ka „Sojuzinventarj" noliktava ir projektēta kā noliktavas „Lattekstiltorg" pagarinājums (turpinājums) par vienu unificētu sekciju 48 x 78 m, vienotās konstrukcijās. Attiecībā uz kanalizāciju norādīts, ka notekūdeņi tiek novadīti kompleksās bāzes /adrese B/ sadzīves un fekāliju kanalizācijas iekšējā tīklā, no projektējamās noliktavas tiek paredzēts viens kanalizācijas izvads.

Būves 006 reģistrācijai AS „UNISTOCK" iesniegusi 2015.gada 17.augusta deklarāciju (*lietas 1.sējuma 58.-60.lapa*). Tās grafiskajā pielikumā attēlota būve 006 kopā 130,37 metru garumā, kura atrodas uz AS „UNISTOCK" īpašumā esošas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs D/.

Papildus tika iesniegts 1970.gada 31.decembra Valsts komisijas pieņemšanas akts par pabeigtajiem būvniecības darbiem bāzē „Latkultorg", /adrese B/ (turpmāk - 1970.gada 31.decembra akts) un „Latgiprotorg" projekta Nr.62-165 grafiskā daļa (*lietas 1.sējuma 158.-160.lapa*). No 1970.gada 31.decembra akta izriet, ka vairumtirdzniecības bāze „Lattekstiļtorg" iesniedza pieņemšanai ekspluatācijā uzcelto „Latkuļttorg" bāzes noliktavas palaišanas kompleksu šādā sastāvā: a) „Latkuļttorg" noliktava ar platību 10000 m^2; b) katlumājas rekonstrukcija; c) siltumtrase; d) iekšlaukuma elektroapgādes tīkls; e) labiekārtošana; f) iekšlaukuma elektroapgaismojums; g) laukuma pārsegums; h) iekšlaukuma telefonizācijas tīkls; i) iekšlaukuma radiofikācijas tīkls; j) ārējais radiofikācijas tīkls. „Latgiprotorg" projekta Nr.62-165 grafiskajā daļā „Piezīmes" norādīts, ka notekūdeņu novadīšana no projektējamās noliktavas sadzīves telpām tiek projektēta bāzes kompleksa saimniecības-fekāliju kanalizācijā (skat. projekta Nr.52-165 lapu BK-4).

Izvērtējot minētos dokumentus, tiesa secina, ka trešo personu iesniegtās deklarācijas ar grafiskajiem pielikumiem ļauj identificēt konkrētu inženierbūvi un tās izvietojumu uz viņiem piederošā zemes gabala, taču tas neapliecina tiesiskā valdījuma tiesības uz šīm būvēm. Savukārt iesniegtie papildu dokumenti neapstiprina strīdus būvju tiesisku iegūšanu, jo tajos lietus kanalizācijas sistēma vispār nav pieminēta.

Pie minētiem apstākļiem secināms, ka SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS " nav iesniegusi dokumentus, kas apliecinātu, ka būve 003 tai pieder un arī AS „UNISTOCK" nav iesniegusi dokumentus, kas apliecinātu, ka tai pieder būve 006. Līdz ar to tiesa atzīst, ka kadastrā reģistrētie dati par būvi 003 un būvi 006 neatbilst dokumentiem, uz kuru pamata minētās būves tika reģistrētas uz SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" un AS „UNISTOCK" kā tiesiskā valdītāja vārda.

[17] Dienests norāda, ka no kadastra telpiskajos datos (kadastra kartē) attēlotās informācijas redzams, ka būves 003 un 006 zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs C/ un zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs D/ daļēji pārklājas ar būvi 014, kas reģistrēta uz pieteicēju vārda. Savukārt, pārbaudot deklarācijās norādīto informāciju dienests ir konstatējis, ka atšķiras minēto būvju diametri, tādējādi ir secinājis, ka visas trīs inženierbūves ir dažādas, ar dažādiem apjoma (diametra) rādītājiem un nosaukumiem.

Tiesa tādam dienesta secinājumam nepiekrīt.

Salīdzinot deklarācijām klāt pievienotos grafiskos pielikumus, ir redzams, ka strīdus posmos deklarējamo būvju diametri ir vienādi, proti, būvei 014 zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs D/ diametrs ir 300 mm un zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs C/ diametrs ir 200 mm. Kā pamatoti norāda pieteicēji saskaņā ar tehniskajām normām būves 014 parametri mainās dažādos tās gabalos, cauruļvada diametrs palielinās no 200 mm atzara sākuma daļā līdz 400 mm, tālāk tas savienojas kolektorā, kura diametrs sākotnēji ir 750 mm, bet pēc tam 1000 mm. Līdz ar to pieteicēju deklarācijā pamatoti norādīts, ka būves 014 diametrs ir līdz 1000 mm, atšķirībā no trešo personu deklarācijām, kurās norādītām būvēm nav turpinājuma un tās apraujas līdz ar piederošās zemes vienības robežu.

Visās trijās deklarācijās inženierbūvēm ir norādīts viens un tas pats lietošanas kods 2223 un tips 22230103.

Atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 15.jūnija noteikumu Nr.326 „Būvju klasifikācijas noteikumi" pielikumam „Būvju klasifikācija" koda 2223 nosaukums ir „Vietējās nozīmes notekūdeņu cauruļvadi un attīrīšanas būves", kas skaidrojumā norādīts, ka tie ir kanalizācijas tīkli un notekūdeņu kolektori, cauruļvadi, arī notekūdeņu attīrīšanas būves.

Tas, ka pieteicējas būvi 014 nosauca par „Lietus kanalizācijas tīklu cauruļvadi", bet trešās personas būvi 003 un 006 nosauca par „Notekūdeņu kolektori", neliecina, ka tās ir trīs atsevišķas inženierbūves, ņemot vērā, ka deklarācijās ir norādīts vienāds inženierbūves tips 22230103 - keramikas vai plastmasas kanalizācijas cauruļvadi - kas atbilst pieteicējas deklarācijā norādītajam būves nosaukumam.

Tiesas ieskatā, neraugoties uz to, ka trešo personu deklarācijās norādīti citi nosaukumi inženierbūvēm, var konstatēt, ka trešās personas bija ierosinājušas reģistrēt tās inženierbūves daļas, kuras reģistrēt pilnā apjomā bija ierosinājušas pieteicējas.

[18] Tiesa nepiekrīt dienesta argumentam, ka nav pamata izslēgt iespējamu faktu, ka strīdus būvju izvietojums zemes vienībās var būt arī vertikālā

līmenī tā, ka viena būve atrodas virs otras (perpendikulāri zemes vienības plaknei).

Kā pamatoti norāda pieteicējas visas saimniecības-fekāliju un lietus kanalizācijas sistēmas bāzes kompleksa teritorijā tika nodotas ekspluatācijā 1969.gada 30.decembrī un tika ekspluatētas jau pirms „Sojuzinventarj" noliktava būvniecības uzsākšanas. Līdz ar to nav loģiski izskaidrojums, kāpēc tajā pašā vietā jau esošai lietus kanalizācijas sistēmai pa virsu būtu jābūvē otra tāda pati lietus kanalizācijas sistēma.

Savukārt, kā liecina Lietus kanalizācijas sistēmu apsekošanas ar ģeoradaru tehniskais pārskats (*lietas 2.sējuma 141.-202.lapa*), ko veica SIA „SV Solutions" tiesas uzdevumā, atbildot uz uzstādītajiem jautājumiem, vai zemes gabalā ar kadastra apzīmējumu /numurs C/un /numurs D/ izvietots viens vai divi lietus kanalizācijas cauruļvadi, tika secināts, ka pētītajās teritorijās dziļuma intervālos no 0 līdz 3 m ir konstatējams viens lietus kanalizācijas cauruļvads, signālu atstarojumi no otra cauruļvada nav interpretējami, kas var liecināt par tā neesamību.

Līdz ar to tiesa nonāk pie secinājuma, ka konkrētajā gadījumā atsevišķas būves 003 un 006 dabā nepastāv.

[19] Tas, ka SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS " un AS „UNISTOCK" sākotnēji bija reģistrējušas valdījuma tiesības uz lietus kanalizācijas sistēmas tīkla daļām savos zemes gabalos, nenozīmē, ka tās ir saglabājamas nemainīgas. Trešās personas nav iesniegušas lietā nevienu pierādījumu tam, ka uz viņu īpašumā esošajiem zemesgabaliem ir izvietotas citas lietus kanalizācijas sistēmas. Līdz ar to tiesai nav šaubu, ka būves 003 un 006, par kurām lietā ir strīds, ir būves 014 atzari pilnā to apjomā un kuras pieteicējas ir ieguvušas dāvinājuma ceļā. Tādējādi kadastrā ietvertie dati neatbilst arī faktiskai situācijai, jo viena un tā pati būve nevar vienlaicīgi atrasties divu personu īpašumā vai valdījumā.

[20] Ņemot vērā lietā konstatētos tiesiskos un faktiskos apstākļus, tiesa atzīst, ka dienesta atteikums dzēst Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā inženierbūves ar kadastra apzīmējumu /numurs A/reģistrāciju uz SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" vārda un inženierbūves ar kadastra apzīmējumu /numurs B/reģistrāciju uz AS „UNISTOCK" vārda ir prettiesisks.

Līdz ar to pastāv priekšnosacījumi dienestam uzdodot izlabot kļūdainos Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datus, tos aktualizējot.

[21] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Pieteicēja par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā ir samaksājusi valsts nodevu 30 *euro*. Tā kā pieteikums ir apmierināms, no atbildētājas par labu pieteicējai ir piespriežama samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, 251.panta sesto daļu, 254.pantu pirmo daļu un 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt SIA „Tirdzniecības noliktavu komplekss „Buļļi"" un SIA „Buļļu inženiertīkli" pieteikumu.

Uzdot Valsts zemes dienestam viena mēneša laikā no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas dzēst Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā inženierbūves ar kadastra apzīmējumu /numurs A/reģistrāciju uz SIA „INKOMERC NOLIKTAVAS" vārda un inženierbūves ar kadastra apzīmējumu /numurs B/reģistrāciju uz AS „UNISTOCK" vārda.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu SIA „Tirdzniecības noliktavu komplekss „Buļļi"" (reģistrācijas Nr.40003297487) valsts nodevu 30 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

L. Andersone

Tiesnese